

* * * * Fará una entremaliadura cada diumenge * * * *

ANY 1.er * BARCELONA, 14 AGOST 1904 * NÚM. 33

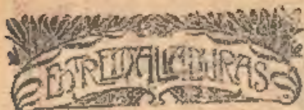
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
Rambla de las Flors, 11
— — BARCELONA — —

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Catalunya, un any. . . .	3	Ptas.
Idem, un semestre . .	2	íd.
Extranger, un any. . . .	5	íd.

—Ja'ns creyam no veure't mes
—De mi no han may de dubtar,
puig jo sempre, sens faltar,
compleixo tot lo promés.

Desde fora

VÁLGAM Sant Nen y Sant Non, y quinas cosas se veuhen per aquets mons de Deu. Sort qu'encara queda gent reposada, ó si no qui sab ahont aniríam a parar.

Veus aquí que avans dava bo y era cosa ben escayenta que alegrava tots los sentits lo anar a una festa major de poble, pero avuy que'l *progrés* ho ha empestat tot ja no'n queda fesomía de lo que eran aquestas bonicas y atrayentas costums de festejar la diada del Sant Patró de la vila.

Aquells *cerca-vilas* y *llevant de taula* y aquells balls a la plassa, en los que la cobla hi feya sentir tonadas, que tenían lo regust de casa nostra, s'es perdut y arreconat com a cosa passada de *moda*, y aquesta senyora, que ningú coneix pero que tothom respecta y obeheix ab més fé que lo que diu l'Evangeli, mana per tot, desfigurantho tot y fent que tot no sembli res.

Pero, en fi, no'ns hi acalorém, perqué com tampoch ne trauríam res, acotém lo cap y fem com diu tothom: «No es que me agradi, pero es *moda*», y preném paciencia.

Mes, anant a un altre assumpto, parlém de la festa de demá, de la que vaig parlarvos la setmana passada, puig nos alegrarém lo cor veyent, com deya al principi, qu'encara quedan personas que'ls plau conservar las bonas costúms.

Encara no hi soch y ja 'm sembla que m'hi trobo veyent aquellas nenas cantant cansóns y jugant aquells jochs qu'han sigut sempre la meva delicia. No hi feu falta tots los que pogueu assistirhi sía per pendrehi part, sía per anarho a veure, perque no hi apendreu res de

mal y, en cambi, hi podeu instruhirvos ab molt de bo.

Tant ho crech aixís, que vos faig en altre lloch del periódich, com veureu, explicació de lo que significa y l'importancia que te lo Concurs de Folklore, y, pera completar més lo que dich, he encomanat a n'En Set Ciencias vos expliqui un joch que'l meu amich N'Adriá Esquerrá ha escrit en solfas, ab acompanyament de piano y tot pera que poguéu apendierlo ab perfecció, participantvos que no será l'última vegada aquesta que fará altre tant ab jochs populars com lo que publica vostre amich

EN PATUFET

Los aucells

He pensat moltas vegadas,
vora voreta la llár,
ab aquellas tristas diadas
del hivern, en que glassadas
las aus moren sens piular.
Los niuhets que'ls amparavan
quedan deserts y desfets.
pels huracans que s'esbravan.
en los tronchs, hont los penjavan
tremolossos y inquiets.
Quan torna la primavera
y floreixen los violers,
sempre m'acut la fal-lera
de que may trovem la ossera
dels aucells que han mort primera.
May trovém, jugant per l'horta,
pel verger ó'l bosch ombriu
cap aucella seca y morta;
l'oratje sempre s'emporta
no mes despullas d'un niu.
¿ Pot ser tremolant divagan
quan pressenten lo seu fi,
y com fochs-follets s'apagan?
¿Es que'ls aucellets s'amagan
quan saben qu'han de morí?

ARTHUR MASRIERA

Los set sabis de Grecia

Los sabis que més nomenada tingueren a Grecia y que ben prompte sa fama corregué per tot lo mon, foren set: TALES, BÍAS, PITACO, CLEÓBULO, PERIANDRO, QUILÓN y SOLÓN.

TALES nasqué en Fenicia 640 anys avans de J. C., adquirí gran part de sa erudició entre'ls sacerdots egipcis, fundá la escola *jónica*, fou lo pri-

primer dels grechs que tractá filosóficament de l'origen del mon, admetent com un principi de las cosas l'aygua y com motor l'esperit; possehia grans coneixements geométrichs y astronómichs y doná la primera explicació física dels eclipses. Va morir solter en l'any 550, als 90 anys de edat.

Bías nasqué en Priene l'any 570 avans de J. C. Segóns l'historia, fou lo més sabi dels set, distingintse com a magistrat, com a home polítich y ciutadá honrat. Fou autor de moltas máximas célebres. Va morir de repent als 71 anys, durant una discussió acalorada sostinguda en lo Foro.

Pitaco nasqué a Mitilene, illa de Lesbos, 640 anys avans de J. C. Fou nomenat rey de Atenas y abdicá voluntariament, després de haver establert la autoritat y las lleys, algunas d'ellas escritas en vers. No volgué altra retribució que la vida tranquila dintre'l reduhit terreno midat ab lo tret de una ballesta. Va morir als 60 anys de edat.

Cleóbulo nasqué a Rodas, fill de Evágoras, rey de dita illa; reemplassá al seu pare en lo trono. Va morir en l'any 560 avans de J. C.

Periandro nasqué en Corinto, y fou proclamat rey 633 anys avans de la era cristiana, usurpant aquest dret. Fou gran aymador de las lletras y las arts, pero'ls principals ciudadans de Corinto no podían olvidar lo seu mal origen y s'oposavan a totas las ordres que dictava. Ple d'ira y aconsellat per Trasíbulo, emprengué una gran venjansa contra sos enemichs, als que desterrava ó enviava al pal; fins a sa muller matá en un arrel de gelosía, y haventli retret son fill aquest fet, lo desterrá a Corfú, morint assessinat en un motí. Per aquest motiu va morir de desesperació 585 anys avans de la era cristiana.

Quilón nasqué en La

cedemonia 556 anys avans de J. C. Fou nomenat *eforo*, magistrat de alt cárrech, establert pera equilibrar lo poder dels reys y servir de fre al senat d'Esparta; los eforos eran cinch, y se elegían anualment entre'ls senadors. Fou autorde moltas máximas morals y políticas. Va morir d'un excés de satisfacció al saber que son fill havía guanyat un premi en los jochs olímpichs.

Solón nasqué en Atenas 663 anys avans de J. C. A pesar de descendir del rey Codro, laseva pobresa l'obligá a dedicarse al comers, viatjá y aprengué molt. Quan retorná a sa patria exposá'l pensament de recobrar altra volta la illa de Salamina, dels Megareuses; excitá'l poble y ab ell al devant reconquistá dita illa. No volgué ser rey y fou nomenat *arconte*, president dels nou magistrats que governavan Atenas; desterrá las lleys terribles de Dracón y n'establí de novas més en armonía ab la civilisació de aquella época, las que foren copia-

—Podém estar satisfets
de nostra gran elegancia,
puig hem *sembrat lo terror*
per tot lo Passeig de Gracia.
—Si, noy, si...
(—Ja es ben mussol;
tothom reya de sa fatxa!)
(—¡Beneyt!... Son nas ha sigut
la víctima de la tarda.)

das pels romans y extesas per tot lo mon, feu jurar la observancia del nou codich de lleys per 100 anys. A pesar d'això, al ser elegit Pisistrato, que fou un tirá horrible, abolí ditas lleys, y Solón, pera no veure a sa patria embrutida, emigrá. Compongué la poesía anacreóntica. Va morir en la illa de Xipre.

Cada un de dits set sabis tenía lo seu emblema pera distingirse dels demés mortals, quins signes foren de gran respecte y veneració entre'ls grechs.

TALES hi tenía un idiota assentat dalt d'una mula; BÍAS, una xarxa de pescar y un aucell dintre de una gabia.—PITACO, un dit sobre'ls llabis un brot de *neguilla* y una inscripció que deya: *Res de mes;* CLEÓBULO, unas balansas; PERIANDRO, una mata de *póleo* y a sota la paraula: *Moderat;* QUILÓN, un mirall; SOLÓN, una calavera.

MIRANIUS

* *

Epigramas

—¿Qué es tanta gent parada
sabs lo que passa, Vidal?
—Es que n'quell pís hi ha hagut lladres,
—¿Y que han prés?
—Diu qu'han *pres... mal.*

* * *

Mireu si'era tarambana
lo vell campaner Joan Llanas,
que la gent quan d'ell parla va
li deya'l *toca campanas.*

PIU

Lo Llaminer

En Francisquet era un noy de deu anys,, fill d'un fusté de Masnou, lo qui tenia un germá confiter; la mes gran alegría del xicot era anar a veure a son oncle, no perque l'estimés molt, puig l'oncle era vell y rondinayre, sino perqué quan hi anava podia llaminejar.

En Francisquet n' era molt de llaminer. Lo trobavam sempre a la cuyna tastantho tot, escurant las cassarolas ab un xich de pá, ficant lo dit dintre la crema ó'ls xarops. Mes d' un cop s' havia cremat.

Un diumenge la familia del fuster, tots mudats estavan de visita a casa lo confiter. Tenian de dinar pera després anar a veure «La Cendrereta» en un cinematografo instalat en lo arrabal per ser la festa del barri.

En Francisquet com de costum, s'en aná cap a la cuyna, aixecant las tapadoras; pessigant d'aquí y d' alla alguna confitura encara no acabada.

—Francisquet, li cridá sa mare, tingas compte de no embrutarte.

—No, mama, no tingui por de res.

Estrenava aquell día un hermós vestit de mariner, ab una gorra ab lletras doradas sobre la cinta que deyan «Catalunya» del que ell n'estava molt content.

Tot furejant, va veure un gran calderó ple de un such groch com or.

En Francisquet volgué tastarlo y s'abalansa pera ficarhi lo dit, pero lo peu li relliscá sobre una pell de taronja y caigué dintre 'l calderó fent uns grans crits.

Tot lo mon hi va corre y al veurelo arreu ressonavan las riallas. En Francisquet xapollejava dintre 'l such, un xarop groch, que no tenía pas ganas de tastar.

Regalava com una font, haventli fugit la gorra al caure; de cada un de sos cabells penjava una hermosa perla d'or; los seus ulls, las sevas galtas n'estavan cuberts...

No podía sortir sol; lo calderó era bastant fondo y ningú s'atrevia a treurerlo per por de tacarse,

Per ultim lo cuyner, lo estirá per las camas y lo tragué, mes en quin estat, Deu meu!

Lo tingueren de despullar y banyarlo y pera castigarlo de sa contínua llamineduría, lo ficaren al llit sense dinar.

Mentres ell, se consumia entre'ls llansols, sentia a tothom, a baix, riure y divertirse, després aixecarse de taula y marxar cap a la festa.

Lo Ball de la Trampolina

Cansoneta recullida y armonisada per En Adrià Esquerrà

Poch a poch

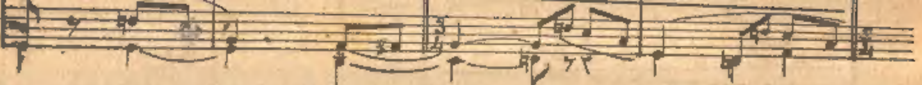
Cant

Quan empe-ra-va la ca-mi-so-ta sin fe-ya ai-xis

Piano

P molt lligat

tot son gust de la tram-po-li-na la tri-na tri-na tri-na tri

cres.

El bar-ret d'a-quell sen-yor qua-si re pas-sa pel com-

cres.

cedant 3 DC

tó tan bo-nich y tan bu-fó ti-ra bu-çó ti-ra bu-çó

cres.

mf

f

Puch assegurarvos que li caygué mes d'una llagrima avans de dormirse y que estava ben avergonyit de la seva conducta.

Sa contracció s'agravá encara ab lo contrast que feya lo diumenge, lo seu vestit rentat y descolorit, puig la seva mama no li havía volgut comprar un altre, ab los vestits nous de sos germans.

Penedit del tot en Francisquet no hi torná mes a llaminejar y's corretjí de tan gros defecte.

FELIPET

Ja está ben vist que'ls teatres de Barcelona son de lo mes tendre que hi ha; en arrivant l'estiu perden la gana com lo mes delicat dels mortals. Ni las píndolas ni'ls paperets, ni'ls refrescants de cap mena poden retornarlos del seu ensopiment.

¿De qué parlaré que resulti nou y al mateix temps fresch y d'oportunitat? Al Tivoli continuan ab la gran direcció artística del senyor Güell, això's fa recalcar molt en los programas, deu ser segurament pera tapar altres defectes que la companyía deu tenir, quals defectes no seré pas jo que 'ls senyali.

En aquest teatre ja no hi vindrá res mes de nou fins que s'hi instali lo Circo Ecuestre que'l treurá del encantament que sufreix.

A Novetats pera variar han tornat a posar en escèna *De la terra al sol*, que, dit siga de pas, lo senyor Elías deu tenir por que'ls vestits y decoracións de dita obra se li arnin perque cada mes los treu a orejar com fan en las casas particulars las criadas, que al fer dissapte remouhen tots los trastets de puesto sortint pel

balcó'ls caps dels matalassos márfegas y cuixins. La sort, encara, que si algún municipal se'n adona li clava una multa y'ls ho fa retirar tot a corra cuyta, cosa que jo també faría extensiu a las obras teatrals com la de que us parlo que, a mes de ser vella y gastada la presentan ab un floret de rebrechs que, vamos, senyor Elías, ja's veu que al seu teatre hi ha goteras perque en algunas decoracións queda ben demostrat, sens que cap municipal, interpretant al peu de la lletra las ordenansas, fassi retirar aquest decorat com fa moltas vegadas ab las pells del bressol posadas al balcó.

Als toros continuan representant ab gran éxit las óperas mes aplaudidas, interpretadas pels tenors mes *colossals* y mes eminents que brillan en aquest género. Lo públich sembla que hi ha trobat un gust especial en concorre a ditas representacións, pero encara mes gust hi ha trobat la empresa aumentant los preus sempre que li ha convingut. De totas maneras es lo local mes fresch (a las 3 de la matinada, quan no no hi ha ningú).

Los demes teatres segueixen la costúm d'estar tancats ab una constancia digna de mellor causa, y, hasta un altre día qu'es tart... y no vol ploure.

CRISTOFOL

Folk-lore

Com sabeu, vos tinch encomanat procureu conrear aquesta ciencia anomenada tal com veyeu en lo títol, y com es molt fácil no entengueu lo seu significat vos lo explicaré, puig així vos fareu ben be cárrech del gran profit que reporta al saber humá l'estudi del Folk-lore.

Tot seguit que vos fic seu ab aquest mot compendreu que no es pas

propi de la llengua catalana, y per aixó primer de tot vos faig a saber que es procedent de la llengua anglo-saxona y es mot compost de dos paraulas, que son *folk* y *lore,* quin significat es, de la primera: *poble,* y de la segona, *estudi* ó *saber,* y així venim a dir: *Estudi del saber popular,* havent sigut admés pera tots los països ahont se conreuha aquesta ciencia, perque ab cap altre llengua's pot expressar ab més brevetat lo significat de la mateixa y així a tot arreu se diu «Folk-lore», afeginthi el nom de la nació ó comarca ó regió a la qual perteneix; per tant, lo referent á Catalunya se anomenará Folk-lore Catalá.

De folk-lorista ne pot esser tothom, n'hi ha prou ab que sápiga d'enrahonar, puig com se divideixen en dos grupos que'n dirém Recolector y Propagador, y com per explicar lo que se sent ó es veu, tothom es bo, veus aquí perque los xichs y los grans, los homens y las donas, fins los que no saben de lletra poden ser folk-loristas ab tal que contin, ballin y cantin las llegendas y rondallas, los balls y las cansóns, tradicións y costúms que sian propias del poble que las manté y conserva per transmissió de pares a fills.

Per aixó, tots quants haurán contribuhit al execució de la festa de demá los podém anomenar folk-loristas ab la condició que 'ls jochs y cansóns populars propis de la quitxalla es una de las fonts més principals del Folk-lore catalá, y com es de gran utilitat lo seu estudi y conservació, veus aquí perque's preocupa tant d'aquest Primer Concurs Folk-lórich pera las nenas catalanas, vostre amich

En Patufet

Invitació

Veyent com a tu t'agrada
intervindre a tot arreu
no puch menys de convidarte
a las grans festas que fem.
Es dia de nomenada
y tothom ve cap aquí,
perque hi ha varias cosas
per poguerse divertir.
Fem tronada, putxinel-lis,
bonas músicas, cucanyas,
y aparatos molt bonichs
per jugarhi la canalla.
Al vespre hi haurá'l rosari
y un bonich castell de fochs
y moltas altres mes cosas
que dediquem a Sant Roch.
T'esperém, no fassis falta,
creume qu'es cosa molt bona
vina y veurás tot lo goig
que fará la Plassa Nova.

A. P. RIGAU

—Ramonet: ¿sabs que vaig plantar patatas al recó del hort?

—Si

—Donchs sabs, qué ha sortit?

—Tu ho dirás, ¿cireras?

—Ja veig que te'n burlas

—Donchs qué han surtit?

—¡¡Els porchs del masover que se las han menjadas!!

Ball de la trampolina

Joch pera noyetas

EN PATUFET m'ha dit: —¡Noy, lluheixti y fes una explicació ben rexinxolada;—y jo, que de ganas me'n moro, l'hi he contestat:—Deixam fer a mi, ja veurás com te faré quedar bé.

Reunidas algunas noyetas y convingut entre ellas fer aquest joch, se posan fent rotllo y primer, sense agafarse de las mans, cantan:

Quan jo'm posava la camiseta,
jo'n feya aixís,
jo'n feya aixís.

Al dir aquestas paraulas, fan l'acció de posarse la *camisa*, y quan repetei-

xen la cansó diuhen fent lo mateix la *mitjeta*, la *sabateta*, la *cotilleta*, la *fandilleta*, etc., y desprès, agafantse de las mans, giravoltant bo y fent la sardana continúan:

Tots son gent de la trampolina
la trina, trina,
lo trina, tro.
Lo barret d'aquell senyó,
qu'are passa pel cantó,
tan bonich y tan bufó,
¡tira buxó!, ¡tira buxó!

Al dir ¡tira buxó!, se deixan anar, posantse las mans a la vora dels polsos, estiran lo dit índex de cada una, fentlas anar avant y enrera, allargant y arronsant los brassos.

Lo joch dura fins que han anomenat tota la roba de vestir, y vos vaig ficsar en lo bonich qu'es, puig no tant sols serveix d'entreteniment, sí que també es instructiu, particularment per las noyetas petitas, donchs de certa manera aprenen com s'han de vestir, cosa qu'es molt escayenta sápigan fer per ellas solas.

Aixís, donchs, las grandetas que procurin ensenyarlo a las que no'n sigan tant, y totas sabreu ser endressadas y curiosas com desitja sigueu en

SET CIENCIAS

 Correu

Medallas: Na Carme Segalés. —En *Patuf*.—En Alexandre Bulart. —En T. Samora.—En M. Valls.— En Gilet Farrán. — En Francesch Boix.—En Enrich Domenech.—En Joseph Aguilar. — En Joseph M.ª Motjer.—En J. Mercader.—En Baldomer Garriga.—En Lluiset Godo y Pla.

En P. Bolart, he rebut las *Libranças;* fassi'ls pagos ab sagells de 15 céntims un altre dia.—En Jaume Segalés, tindré de retocarho un xich. —A. P. Rigau, queda complascut.

Quedan mes cartas pera contestar.

Tip. «ARTE MODERNO» de Vega y Mascaró, Passeig de Gracia, 83, baixos

Una entremaliadura

